

DE VLAAMSE MINISTER VAN MOBILITEIT, OPENBARE WERKEN, VLAAMSE RAND, TOERISME EN
DIERENWELZIJN

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft:

- **BVR houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg E40/A3 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Kraainem;**
- **BVR houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg A12 op het grondgebied van de gemeenten Meise en Grimbergen;**
- **BVR houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelwegen A201 en R0 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Diegem.**

1. INHOUDELIJK

In Vlaams-Brabant werd in het verleden met de FietsGEN-studie, in 2012, de basis gelegd voor snelle en kwalitatieve fietsassen doorheen de provincie. Deze assen zijn in overleg tussen het Vlaams Gewest, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en de provincie Vlaams-Brabant afgesproken en de voortgang van deze snelle fietsverbindingen wordt periodiek opgevolgd.

De Vlaamse Regering gaf op 22 december 2017 haar goedkeuring aan de Samenwerkingsovereenkomst tussen het Vlaams Gewest en De Werkvennootschap. Hierin werd aan De Werkvennootschap gevraagd om een aantal van deze fietssnelwegen toegewijd aan te pakken.

Voorgaande kadert in de visie om een modal en mental shift te creëren in de mobiliteit van en naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest door, onder andere, kwalitatieve alternatieven aan te bieden voor de fiets in plaats van de wagen.

Deze fietssnelwegen hebben een tracé dat maximaal leesbaar is, waarop een zo constant mogelijke snelheid aangehouden kan worden, met een minimum aan conflictpunten, dat

maximaal landschappelijk inpasbaar is met een positieve impact op de beeldkwaliteit en waarbij de verkeersveiligheid maximaal gegarandeerd wordt. Er wordt gestreefd naar een breedte van 4 m.

Bij uitwerking van deze fietssnelwegen blijken deze hoogwaardige fietsverbindingen veelal de aanwezige rechtlijnige verbindingen van en naar Brussel te volgen. Het gaat hierbij niet enkel over spoorwegen of gewestwegen, maar ook om autosnelwegen.

Delen van de fietssnelwegen zullen worden aangelegd in de bouwvrije zone (zone non-aedificandi) langs autosnelwegen. Voor de zone binnen de 10m van het autosnelwegdomein kan er alleen met een besluit van de Vlaamse Regering een afwijking verkregen worden.

De bouwwerken binnen de zone tot 10 meter, waarvoor de Vlaamse Regering een afwijking op de zone non-aedificandi dient te verlenen, worden hierna nader besproken en aangeduid op de plannen aangehecht als bijlagen bij deze nota. Het gaat om delen van de fietssnelwegen langsheen de E40, A12, A201 en R0.

De aanleg van een fietssnelweg langsheen de autosnelweg E40/A3

Het gedeelte van de fietssnelweg, dat door De Werkvennootschap wordt uitgevoerd, wordt voorzien op het Vlaams Gewest tussen het kruispunt Tramlaan/R22 tot en met de Tollaan. Vanaf de Tollaan zal de fietssnelweg verder op grondgebied van Sint-Lambrechts-Woluwe lopen tot aan de Gemeenschappenlaan (Brussels Hoofdstedelijke Gewest).

De fietssnelweg zal bestaan uit een vrijliggend dubbelrichtingsfietspad aan de noordzijde van de E40. Ten dele situeert de fietssnelweg zich parallel aan de Tramlaan en Bevrijdingslaan. Vanaf het complex Kraainem (nr. 20) wordt het traject voortgezet langsheen de autosnelweg. De fietssnelweg wordt landschappelijk ingepast ten noorden van de geluidswand, waar reeds een eenvoudig fietspad met dolomietverharding ligt. Ter hoogte van de Tollaan dient een beperkt deel van een bedrijventerrein te worden verworven om plaats te kunnen maken voor de fietssnelweg die hier tussen het gebouw en de geluidsschermen moet worden ingepast. Om verdere verwervingen tot een minimum te beperken wordt het tracé van de fietssnelweg zo veel mogelijk langsheen de bestaande eigendomsgrenzen gelegd.

De aanleg van een fietssnelweg langsheen de autosnelweg A12

Langs de N276 op het grondgebied van de gemeenten Meise en Grimbergen wordt de aanleg van een fietssnelweg beoogd, hetgeen ook een interferentie met de bouwvrije zone langsheen de A12 impliceert.

De fietssnelweg zal bestaan uit een vrijliggend dubbelrichtingsfietspad aan de westzijde van de N276, tussen de N276 en de geluidsschermen langs de A12. Deze locatie kreeg de voorkeur op de locatie aan de oostelijke zijde van de N276 om enerzijds beter te kunnen voldoen aan de vooropgestelde doelstellingen van de fietssnelweg (zie hoger) en omdat anderzijds hierdoor veel minder verwervingen, grotendeels van particulieren, noodzakelijk zijn. De keuze van het tracé werd besproken en gekozen in de iGBC¹ en RMC². Op het overgrote deel van het tracé is er voldoende ruimte tussen N276 en de geluidsschermen om de fietssnelweg in te passen. Op enkele plaatsen is evenwel een relatief kleine verschuiving van de gewestweg noodzakelijk, zonder dat er hiervoor grondverwervingen nodig zijn.

Ter hoogte van de bestaande fiets- en voetgangersbrug van de Sint-Annastraat over de A12, zal de bestaande rijweg van de N276 plaatselijk een asverschuiving krijgen om een veilige aansluiting van de fiets- en voetgangersbrug op het kruispunt te bekomen, met voldoende opstelruimte voor de fietsers.

¹ Intergemeentelijke begeleidingscommissie

² Regionale mobiliteitscommissie

In het noorden wordt de bestaande rijweg van de N276 aangepast om ruimte te creëren zodat de fietssnelweg kan ingepast worden tussen de geluidsschermen langs de A12 en de rijweg van de N276.

De aanleg van de HST-fietssnelweg en aantakkingen

De HST-fietssnelweg is, wat de werken in opdracht van De Werkvennootschap betreft, op te delen in drie delen. Het eerste deel betreft de eigenlijke HST-fietsroute, dewelke fungeert als fietssnelweg tussen Leuven en Brussel en de spoorlijn 36 volgt. Ze vervolledigt de missing link tussen Zaventem (Keibergstraat) en Diegem (Lodewijk Van Keerberghenstraat). Deze route kruist de A201 en de R0. Het tweede deel omvat de aftakking Keiberg-Kouterveld die de verbinding vormt tussen de HST-fietsroute en het VLM Oasis fietspad en deels binnen de zone non aedificandi van de R0 valt. Het derde deel heeft betrekking op fietsroute langsheen de A201 dewelke een snelle verbinding vormt tussen de HST-fietsroute langs zijde van de buitenring van de R0 en de luchthaven van Zaventem en dewelke voor een groot deel parallel aan de A201 komt te liggen.

Voor de HST-fietsroute en de aftakking Keiberg-Kouterveld is de impact op de zone non aedificandi van de R0 zeer beperkt. Deze zone valt niet te reduceren door een aanpassing van het tracé zonder het oorspronkelijke doel van de fietsroute te hypothekeren en zonder te raken aan de uitvoeringsmodaliteiten van een fietssnelweg (zie hoger).

De fietsroute langsheen de A201 zorgt voor de aantakking van de ontsluiting van de luchthaven voor fietsverkeer aan de HST-route. Dit project is momenteel nog in voorontwerp-fase. Het tracé ervan is evenwel reeds bepaald binnen het Fiets-GEN, zijnde langsheen de afrit van de buitenring van de R0 naar de luchthaven van Zaventem. Gelet op de beperkte vrije ruimte in deze zone is de berm naast de A201 de aangewezen locatie voor deze fietsroute.

De aanleg van een fietssnelweg langsheen de gewestweg R22

De fietsroute langsheen de R22 loopt vanaf de gewestgrens met het Brussels Hoofdstedelijk Gewest langsheen de R22 tot aan de R0 om aan te sluiten op de H. Henneaulaan. Het traject bevindt zich in de Woluwevallei op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Kraainem. Deze fietssnelweg is een missing link in het bovenlokaal fietsroutenetwerk en verbindt de noord-oostelijke rand van Brussel en de luchthaven met Watermaal-Bosvoorde en Neder-over-Heembeek. Het grootste deel van het tracé van deze fietssnelweg loopt niet langs autosnelwegen. Echter, langs de afrit van de E40, komende van Brussel en aansluitend op de R22 wordt lokaal wel ingesneden in deze bouwvrije zone. De fietssnelweg wordt aangelegd aan de buitenzijde van de afrit, onder in het talud. Dit tracé kreeg op de RMC de voorkeur op het tracé dat een gelijkgrondse kruising voorzag van fietssnelweg en afrit van E40. Dit laatste tracé creëerde een zeer groot veiligheidsprobleem voor de fietsers die in conflict konden komen met het aansnellende verkeer van de afrit. Een ongelijkgrondse kruising van deze conflictzone was niet mogelijk vanwege plaatsgebrek. Evenmin was het wenselijk om dit conflict op te vangen met verkeerslichten.

Verantwoording voor de vraag tot verklaring tot niet-toepasselijkheid van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs autosnelwegen

De beschikbare ruimte tussen de autosnelwegen en de private percelen, bebouwing, coherente groenstructuur en infrastructuur voor andere vervoersmodi, laat niet altijd toe om de beoogde fietsinfrastructuur verder weg van voornoemde autosnelwegen te leggen. Op cruciale punten is het bijgevolg niet mogelijk om de voorgenomen fietsinfrastructuur en bijhorende werken/aanhorigheden (grondwerken, aanpassen bestaande rijweg, aanpassingen riolering, aanpassen grachten, kerende constructies, trappartijen, ...) buiten de zones non aedificandi uit

te voeren, zoals blijkt uit de aangehechte plannen. Een volwaardige fiets(snelweg)route volgt een zo rechtlijnig mogelijk traject, waardoor er voor deze inpassing wordt gekozen. Ook noopt de noodzaak tot duurzaam ruimtegebruik in een dichtbevolkte regio als de Vlaamse rand tot een bundeling van mobiliteitsinfrastructuur. Een inname van de zone van de vrije stroken langs de autosnelwegen zoals hoger besproken is daarom te verkiezen. Tot slot wordt nog benadrukt dat de plannen voor de voorgenomen fietsinfrastructuur voorzien in maatregelen om deze infrastructuur maximaal te scheiden van de omliggende wegen, o.m. door behoud of inplanting van groenstructuur.

2. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL VAN BESLISSING OP DE BEGROTING VAN HET VLAAMSE GEWEST

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de begroting van het Vlaamse Gewest.

Het gunstig advies van de Inspectie van Financiën is verleend op 27 maart 2018.

Met betrekking tot de opmerking over de beslissing van de Administrateur-Generaal van het Agentschap Wegen en Verkeer kan gemeld worden dat het voorliggend dossier werd opgesteld in samenwerking met het Agentschap Wegen en Verkeer. Tevens wordt verwezen naar het schrijven gevoegd als bijlage.

Met betrekking tot de opmerking over het Kouterveld kan gemeld worden dat alle fietssnelwegen worden ontwerpen met respect voor de omgeving en met veel aandacht voor de landschappelijke inpassing ervan. Het specifiek traject tussen de bedrijvzones Keiberg-Kouterveld is een gedragen keuze en zorgt voor een logische verbinding van en naar reeds aanwezige fietsverbindingen.

Het akkoord van de minister van begroting is niet vereist.

3. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP DE LOKALE BESTUREN

Er is geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, niet op het personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de ontvangsten, de investeringen of de schuld.

4. WEERSLAG VAN HET VOORSTEL OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand of de personeelsbudgetten van het Vlaamse Gewest, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voor het besluit hoeft geen RIA te worden opgemaakt. Het gaat immers om regelgeving zonder of met weinig inhoudelijke effecten, waarbij alleen het koninklijk besluit inzake vrije stroken buiten toepassing wordt verklaard na diepgaand onderzoek, waarbij het belang van de

bouwwrije stroken voor de veiligheid tegen mogelijk toekomstige uitbreidingen van het autosnelwegdomein is afgewogen.

Met het besluit is er geen stijging of daling van de administratieve lasten.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg E40/A3 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Kraainem;
2. haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg A12 op het grondgebied van de gemeenten Meise en Grimbergen;
3. haar goedkeuring te hechten aan de bijgaande besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het KB van 4/6/1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelwegen A201 en R0 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Diegem;

De Vlaamse minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn

Ben WEYTS

Bijlagen:

- 1 Fietssnelweg langsheen de autosnelweg E40/A3 (Zaventem en Kraainem) – grondplan bestaande toestand
- 2 Fietssnelweg langsheen de autosnelweg E40/A3 (Zaventem en Kraainem) – grondplan wegenis - voorontwerp;
- 3 Fietssnelweg langsheen de autosnelweg A12 (N276) (Meise en Grimbergen) – grondplan bestaande toestand;
- 4 Fietssnelweg langsheen de autosnelweg A12 (N276) (Meise en Grimbergen) – grondplan wegenis - voorontwerp
- 5 HST-fietssnelweg en haar aantakkingen (Zaventem) – grondplan bestaande toestand
- 6 HST-fietssnelweg en haar aantakkingen (Zaventem) – grondplan wegenis - voorontwerp
- 7 Fietssnelweg A201F (Zaventem)– grondplan bestaande toestand;
- 8 Fietssnelweg A201F (Zaventem)– grondplan wegenis – voorontwerp
- 9 Fietssnelweg langs R22 (Zaventem – Kraainem) – grondplan bestaande toestand
- 10 Fietssnelweg langs R22 (Zaventem – Kraainem) – grondplan wegenis - voorontwerp
- 11 Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg E40 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Kraainem;
- 12 Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelweg A12 op het grondgebied van de gemeenten Meise en Grimbergen;
- 13 Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering houdende tot het niet-toepasselijk verklaren van het koninklijk besluit van 4 juni 1958 betreffende de vrije stroken langs de autosnelwegen A201 en R0 op het grondgebied van de gemeenten Zaventem en Diegem;
- 14 Advies van de Inspectie van Financiën
- 15 Schrijven van het Agentschap Wegen en Verkeer